

Opgroeien

MEERJARENOPROEP PLAN JEUGDHULP 2027 - 2029

Samen stappen zetten naar de jeugdhulp van morgen
Investeren en uitbreiden

Datum: 9.10.2026

1. SITUERING

In het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 wordt voor de jeugdhulp bepaald dat “we voorzien in een groeipad waarmee we de wachttijden verminderen en de toegang tot hulp verzekeren” en dat we “investeren in extra capaciteit in de residentiële jeugdhulpverlening”. In de conceptnota ‘Transparant, toegankelijk, proactief en geïntegreerd: de jeugdhulp van morgen’ van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2025 <https://www.opgroeien.be/aanbod/jeugdhulp/plan-jeugdhulp> zijn concrete doelstellingen en acties opgenomen voor de uitbreiding van het jeugdhulpaanbod.

Met deze meerjarenoproep wordt uitvoering gegeven aan deze doelstellingen en acties. Het gaat daarbij zowel om bijkomende capaciteit voor begeleiding en ondersteuning van kinderen, jongeren en gezinnen als om maatregelen die jeugdhulporganisaties versterken in het realiseren van duurzame, flexibele trajecten op maat.

In wat volgt verduidelijken we de inhoudelijke prioriteiten, maken we de beschikbare middelen transparant en de wijze van toekenning o.a. op basis van een zorgstrategische planning. Naargelang uw organisatie kan u op basis van deze meerjarenoproep al de nodige voorbereidingen treffen om uw aanvraag voor te bereiden. Op die manier zetten we de beschikbare middelen zo snel als mogelijk in en creëren we voor de jeugdhulp een duidelijke aanpak voor de komende periode.

We bundelen alles in een helder, transparant kader en geven jeugdhulporganisaties voldoende ruimte om zich zorgvuldig voor te bereiden, weloverwogen keuzes te maken over de acties waarop zij wensen in te tekenen en tijdig af te stemmen met relevante partners. Hiermee bieden we de nodige voorspelbaarheid om initiatief te nemen en te investeren. Zo creëren we samen de voorwaarden om werk te maken van de jeugdhulp van morgen.

De komende periode organiseren we ook regionale infomomenten waarin we samen met u verder ingaan op alle vragen en de opportuniteiten van de investeringen en de verdere uitrol van het Plan Jeugdhulp. U mag binnenkort een uitnodiging voor deze infomomenten verwachten.

2. WAAROM DEZE OPROEP?

Voor de zomervakantie werd de versnelde lancering van een geïntegreerde meerjarenoproep aangekondigd. Daarmee zetten we een belangrijke volgende stap in de uitvoering van het 'Plan Jeugdhulp'. Door de investeringen in één samenhangend kader te bundelen, krijgen jeugdhulporganisaties duidelijkheid, zodat tijdig personeel en partnerschappen kunnen worden georganiseerd en er samen gericht werk kan worden gemaakt van de jeugdhulp van morgen.

De Vlaamse Regering investeert in de jeugdhulp. Hier lichten we het deel van het investeringspakket toe dat rechtstreeks betrekking heeft op uitbreiding van jeugdhulporganisaties: ruim 38 miljoen euro voor bijkomende capaciteit. Het biedt een overzicht van de inhoudelijke prioriteiten, de beschikbare middelen, de wijze van toekenning en de geplande timing voor de periode 2027–2029.

Met de uitbreidingsmiddelen creëren we bijkomende capaciteit waar de noden het grootst zijn.

Naast uitbreiden, investeren we tegelijk in de hervorming van het erkennings- en financieringskader in een duurzaam en toekomstgericht fundament voor de sector. Ook hiermee geven we expliciet uitvoering aan de conceptnota van de Vlaamse Regering. Een vereenvoudigd kader geeft organisaties meer ruimte om begeleidingstrajecten flexibel en op maat te organiseren

Uitbreiding, sterker maken en investeren zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Bijkomende capaciteit maakt pas echt verschil als ze flexibel en op maat kan worden ingezet. Een beter erkennings- en financieringskader krijgt pas ten volle effect als er voldoende aanbod beschikbaar is. Daarom zetten we gelijktijdig in op drie sporen:

- de bestaande capaciteit maximaal benutten;
- de capaciteit gericht uitbreiden;
- de jeugdhulporganisaties ondersteunen om duurzame trajecten op maat te realiseren.

De hervorming van het erkennings- en financieringskader, dat in de loop van 2027 ingaat, legt daarvoor een solide basis.

Samen met de opgestarte hervormingen van het capaciteitsbeheersysteem en het centrale wachtbeheer vormt deze gecombineerde investering een krachtige hefboom voor een jeugdhulp die transparanter, proactiever, toegankelijker en meer geïntegreerd werkt.

3. ONZE AMBITIE: ZO THUIS ALS MOGELIJK, VEILIG EN OMRINGD: DE JEUGDHULP VAN MORGEN

Met de investeringen in de jeugdhulp creëren we niet alleen extra capaciteit, maar geven ook duidelijk richting waar die capaciteit prioritair op wordt ingezet. De ambitie is helder: kinderen, jongeren en gezinnen sneller passende hulp bieden, zo thuis als mogelijk, veilig en omringd door hun natuurlijk en professioneel netwerk, met ondersteuning dicht bij hun leefcontext en zo weinig mogelijk breuken tussen hulpvormen.

Jeugdhulp kan deze ambitie niet alleen waarmaken. Sterke en duurzame partnerschappen met gezinnen en hun netwerk en met actoren uit onder meer onderwijs, welzijn, zorg, wonen, vrije tijd en lokale besturen zijn noodzakelijk om kinderrechten over alle levensdomeinen heen te realiseren.

Trajectmatig en flexibel werken vormt de rode draad doorheen de verschillende werkvormen die hieronder worden toegelicht. Voor jeugdhulporganisaties betekent dit dat ondersteuning niet langer vertrekt vanuit afzonderlijke modules, plaatsen of aanbodsvormen, maar vanuit de concrete noden, krachten en context van het kind, de jongere en het gezin. Organisaties zetten hun aanbod flexibel in, schakelen waar nodig tussen mobiele, ambulante, contextgerichte, residentiële en gespecialiseerde hulp en werken daarbij actief samen met andere partners in de regio. Trajectmatige hulpverlening vertrekt van kwaliteitsvolle vraagverheldering of diagnostiek. Samen met kinderen, jongeren en gezinnen ontstaat zo een gedeeld beeld van hun noden, krachten en context, dat richting geeft aan passende ondersteuning en verdere stappen.

De eerste keuze blijft ondersteuning in of rond de thuissituatie. Mobiele en ambulante hulp worden daarom verder uitgebreid. Van jeugdhulporganisaties verwachten we dat zij deze ondersteuning tijdig inzetten, daarbij verbinden we met de verschillende levensdomeinen zoals school, vrije tijd, gezondheid en wonen. Daarnaast dragen ze actief bij aan de netwerken laagdrempelige jeugdhulp. Die netwerken zijn geen doel op zich, maar een middel om hulpvragen helder te krijgen, trajecten sneller te oriënteren en beschikbare capaciteit transparanter in te zetten.

Crisishulp moet sneller beschikbaar zijn en beter aansluiten op vervolghulp. Een crisisinterventie mag geen losstaand antwoord zijn. Ze moet acute druk wegnemen, verdere escalatie vermijden en mee zorgen voor een vervolgtraject. Organisaties die crishulp bieden hebben de opdracht crishulp te verbinden met bestaande of nieuwe trajecten.

Wanneer verblijf nodig is, blijft het uitgangspunt: zo dicht mogelijk bij de gezinscontext en zo gericht als mogelijk. Pleegzorg is bij uithuisplaatsing de eerste te overwegen optie. Er wordt maximaal gezocht naar opvang in een gezinscontext en betrokkenheid van zorgfiguren. Verblijf in een leefgroep blijft nodig, maar wordt doelgerichter ingezet: bij crisis, diagnostiek, behandeling, gedeelde zorg, voorbereiding op zelfstandigheid of veiligheid.

Verblijf benaderen we niet als een apart aanbod naast de rest van de jeugdhulp, maar als één onderdeel van een ruimer traject. Dat betekent dat elke verblijfsvorm verbonden is met contextbegeleiding, mobiele of ambulante ondersteuning, netwerkversterking en duidelijke vervolgstappen. Organisaties die verblijf aanbieden, werken aan een veilig en ontwikkelingsgericht leefklimaat, betrekken het natuurlijk netwerk en creëren perspectief op terugkeer naar huis, doorstroom of zelfstandigheid.

Voor jongvolwassenen ligt de focus op het realiseren van geïntegreerde trajecten die een duurzame overgang naar zelfstandig wonen en leven ondersteunen. Organisaties brengen daarbij ondersteuning op verschillende levensdomeinen samen, zoals wonen, inkomen, opleiding of werk, welzijn en sociaal netwerk. Een sterke samenwerking tussen jeugdhulp, woonactoren en andere relevante partners is hierbij essentieel. We stimuleren initiatieven die intersectorale samenwerking versterken, continuïteit in ondersteuning bevorderen en bijdragen aan het voorkomen van dak- en thuisloosheid bij kwetsbare jongvolwassenen.

Voor kinderen, jongeren en gezinnen met complexe ondersteuningsnoden nemen alle betrokken partners samen verantwoordelijkheid op voor een afgestemd en geïntegreerd, duurzaam hulpverleningsaanbod met

maximale inzet op maatwerk. Complexiteit beantwoorden we niet automatisch met meer ingrijpende hulpverlening of vrijheidsbeperking. De opdracht is om trajecten beter te regisseren, expertise te bundelen, ondersteuning tijdelijk op te schalen waar nodig en opnieuw af te bouwen zodra dat kan. Voor een beperkte groep jongeren kan tijdelijk een intensiever of meer gesloten kader nodig zijn. Ook dan moet dat duidelijk afgebakend zijn in tijd; ontwikkelingskansen bevorderen en ingebed blijven in een traject gericht op stabilisatie, herstel en perspectief op kwaliteitsvol bestaan.

Samenvattend mogen jeugdhulporganisaties zich verwachten aan een ruimere personeelsomkadering en meer flexibel inzetbare capaciteit, gekoppeld aan heldere verwachtingen en een sterkere sturing. Die sturing heeft onder meer betrekking op de vraagverheldering en toeleiding, de prioritaire inzet en transparante benutting van de beschikbare capaciteit en de opvolging van trajecten. Tegelijk stimuleren we meer samenwerking binnen regionale netwerken en met partners over de verschillende levensdomeinen heen. Zo kunnen organisaties hun expertise en aanbod beter verbinden en samen verantwoordelijkheid opnemen voor duurzame, contextgerichte trajecten. De investeringen zijn dus meer dan een loutere capaciteitsinjectie, ze zijn een hefboom om de jeugdhulp flexibeler, transparanter en gericht te organiseren.

4. GERICHTE INZET VAN EXTRA MIDDELEN VOOR DE JEUGDHULP VAN MORGEN

We maken een duidelijke keuze om de bijkomende middelen gericht in te zetten. We starten hierbij vanuit een regionale zorgstrategische planning op niveau van de provincie, die voor een deel van de uitbreidingsmiddelen richtinggevend is. Daarmee zetten we een eerste stap naar een meer onderbouwde en regionaal afgestemde en evenwichtige inzet van middelen. We beschrijven hieronder het kader voor de zorgstrategische planning, daarna gaan we in op de investeringen in extra personele omkadering door het nieuwe erkennings- en financieringssysteem en tot slot geven we een duidelijk overzicht over alle uitbreidingen per actie die we samen realiseren.

4.1. Regionale zorgstrategische planning

We kiezen uitdrukkelijk voor een meer onderbouwde en regionaal afgestemde manier van plannen en programmeren. We stemmen het beschikbare aanbod beter af op de noden van kinderen, jongeren en gezinnen en zetten de middelen gericht in op basis van regionale noden, bestaande capaciteit, blinde vlekken en gewenste inhoudelijke bewegingen.

Voor deze eerste stap houden we bij de inzet van een deel van de uitbreidingsmiddelen rekening met demografische kenmerken en met het bestaande, door Opgroeien erkende en gefinancierde jeugdhulpaanbod. We hanteren daarvoor de volgende principes:

1. We brengen de noden in kaart op basis van de bevolkingscijfers van 0- tot 25-jarigen per provincie.
 - a. Voor acties die op een specifieke doelgroep zijn gericht, kan een andere leeftijdsafbakening worden gehanteerd.

- b. We wegen de bevolkingcijfers op basis van kansarmoede-indicatoren, waaronder de kansarmoede-index en het aandeel kinderen en jongeren met een sociale toeslag.
2. We brengen de bestaande capaciteit en financiering in kaart op basis van de subsidiebedragen voor het aanbod dat Opgroeien erkent en financiert.
 - a. Het totale aanbod over alle organisatietypes heen vormt de basis.
 - b. Daarnaast maken we een afzonderlijke analyse van het verblijfsaanbod over alle organisatietypes heen.
3. Voor Brussel hanteren we de Brusselnorm van 5%.

Toepassing van de principes van de provinciale verdeelsleutel

We zijn er ons van bewust dat de toepassing van deze principes aanzienlijke verschillen in de beschikbare jeugdhulpcapaciteit tussen de provincies aan het licht brengt. Daarom zetten we met deze meerjarenoproep een deel van de uitbreidingsmiddelen in voor een eerste inhaalbeweging. We spreken over een provinciale correctie. Provincies met de laagste capaciteit ontvangen verhoudingsgewijs een groter aandeel van deze middelen. In provincies met een hogere capaciteit zetten we de middelen prioritair in om blinde vlekken binnen de provincie weg te werken. Die blinde vlekken kunnen op een lager regionaal niveau (bijv. een regionale zorgzone, aansluitende eerstelijnszones of een werkingsgebied van een netwerk laagdrempelige jeugdhulp) gedefinieerd worden. Voor het betrokken deel van de uitbreidingsmiddelen geldt de volgende provinciale verdeelsleutel als correctie:

- Brussel: 5% (Brusselnorm)
- Limburg: 5%
- West-Vlaanderen: 7%
- Antwerpen: 13%
- Oost-Vlaanderen: 28 %
- Vlaams-Brabant: 42%

Deze provinciale sleutel of correctie passen we toe op de uitbreidingsmiddelen voor de mobiele en ambulante ondersteuning (zie verder onder punt 4.3.). We spreken dus van 'correctie' op basis van de bovenvermelde verdeling. Waar we de historisch gegroeide situatie dus corrigeren voor Vlaams-Brabant, meer specifiek de Vlaamse Rand en Oost-Vlaanderen.

Middelen die ingezet worden buiten de provinciale verdeelsleutel

Naast de provinciale correctie hanteren we de meer klassieke, gekende verdeelsleutels. Met 'norm' bedoelen we de verdeling op basis van de jongerenbevolking met een correctie van 15% kansarmoede en 15% sociale toeslag. 'Lineair' betekent dat de bestaande capaciteit wordt versterkt en 'Vlaams' passen we toe op zeer specialistisch aanbod dat de provinciegrenzen overstijgt.

Een deel van de investeringen in jeugdhulp wordt buiten de provinciale verdeelsleutel gehouden. Het gaat om de middelen voor:

- de versterking van het bestaande aanbod en het nieuwe erkennings- en financieringskader geldt voor alle jeugdhulporganisaties. (lineair);
- de uitbouw van aanbod dat vandaag nog niet bestaat, bijvoorbeeld het aanbod voor ongebooren kinderen binnen de jeugdhulp, ... (norm)
- gespecialiseerd aanbod dat op provinciaal niveau of over provincies heen wordt georganiseerd, bijvoorbeeld gespecialiseerd aanbod in het kader van complexe jeugdhulptrajecten (Vlaams).

Met deze aanpak geven we vorm aan een meer onderbouwde en regionaal afgestemde planningslogica. Regionale zorgstrategische planning is daarbij geen louter technische oefening, maar een inhoudelijke hefboom om verder te evolueren naar een voldoende divers, toegankelijk en evenredig gespreid aanbod in elke regio. Dat vraagt ruimte om bijkomende capaciteit te creëren, bestaande capaciteit anders te organiseren of aanbod gericht om te bouwen waar dat nodig en verantwoord is. In de komende periode verfijnen en verankeren we deze manier van werken verder, zodat toekomstige investeringskeuzes nog sterker kunnen vertrekken vanuit regionale noden, beschikbare capaciteit, blinde vlekken en gewenste inhoudelijke evoluties.

4.2. Investeren door een flexibel en duurzaam jeugdhulpverleningskader

Gekoppeld aan de hervorming van het erkennings- en financieringskader wordt vanaf 1 september 2027 25,4 miljoen euro in de sector geïnvesteerd. Met deze investering is het de uitdrukkelijke bedoeling om de personele bezetting op te trekken om de organisaties bijkomende middelen te geven om de druk te verlichten en hun opdracht duurzaam te blijven uitvoeren.

Naast investeren vertrekt deze hervorming vanuit vier centrale ambities. Die ambities zijn onderling verbonden en moeten samen zorgen voor een fundamentele versterking van het private jeugdhulpaanbod: vereenvoudiging van het erkenningskader, gelijke financiering voor gelijke opdrachten, versterking van begeleiding en de leefgroepen, en een efficiënte inzet. We geven hiermee gevolg aan het Vlaams Regeerakkoord en de conceptnota van de Vlaamse Regering waar we expliciet deze ambitie opnemen (actie 7.a.).

Centraal staat de omslag naar een vereenvoudigd jeugdhulplandschap, dat organisaties toelaat hun werking inhoudelijk beter te profileren en flexibeler te organiseren. Hulpverlening vertrekt vanuit het perspectief van de jongere en minder vanuit afzonderlijke modules. De hervorming zal meer flexibele trajecten op maat mogelijk maken over het volledige continuüm van zorgvragen en ondersteuningsnoden van kinderen, jongeren en hun context heen. Het zorgt daarenboven voor administratieve vereenvoudiging, een duidelijke positionering van hulpverleningsvormen en een financiering die voorzieningen in staat stelt hun opdracht kwaliteitsvol en duurzaam te realiseren.

Met de bijkomende investering zorgen we voor een gelijk speelveld tussen organisaties door gelijke opdrachten op een gelijke manier te financieren. Heel belangrijk is dat de investering de personele bezetting, in het bijzonder binnen de residentiële jeugdhulp sterker maakt. We geven hiermee gevolg aan de vele signalen op het terrein dat we moeten blijven investeren in onze leefgroepen zowel voor de medewerkers als de jongeren die er verblijven.

Binnen die beweging geven we verblijf een duidelijkere en kwaliteitsvollere plaats. Residentiële jeugdhulp blijft noodzakelijk binnen een brede waaier aan ondersteuningsvormen, en wordt verder ingebed in een visie waarin

verblijf zo thuis mogelijk, kwaliteitsvol en trajectmatig wordt georganiseerd. De investering draagt bij aan kleinere en meer kwaliteitsvolle leef- en woonomgevingen, een veilig en ontwikkelingsgericht leefklimaat, meer contextbetrokkenheid en een heldere positionering van verblijf binnen het bredere jeugdhulpaanbod. Daarbij gaat het niet alleen om meer personeel, maar ook om meer werkbaar werk, meer handelingszekerheid en meer ruimte voor vorming, intervisie en ondersteuning van medewerkers.

Ook de begeleiding maken we sterker. Contextbegeleiding staat centraal in een jeugdhulptraject, en wordt opgewaardeerd. Intensieve contextbegeleiding, ondersteunende begeleiding, diagnostiek en behandeling worden vanuit hun specifieke intensiteit en opdracht gepositioneerd. Daardoor kunnen organisaties flexibeler schakelen tussen lichtere en zwaardere ondersteuning en kunnen trajecten beter worden afgestemd op de evoluerende noden van jongeren en gezinnen.

De hervorming van het erkennings- en financieringskader verbinden we eveneens met de verdere uitbouw van de netwerken laagdrempelige jeugdhulp. Van door Opgroeien erkende en gefinancierde jeugdhulporganisaties verwachten we dat zij zich actief engageren in deze netwerken en hun expertise, aanbod en capaciteit inzetten voor toegankelijke, geïntegreerde en trajectmatige ondersteuning. Via duidelijke afspraken over vraagverheldering, oriëntatie en centrale instroom volgen we hulpvragen transparanter op en verbinden we kinderen, jongeren en gezinnen sneller met een passend aanbod. Monitoring van beschikbare capaciteit, doorstroom, wachttijden en knelpunten ondersteunt zo'n regionale afstemming en bijsturing. Zo worden de netwerken een hefboom om beschikbare ondersteuning beter te benutten en breken tussen hulpvormen zoveel mogelijk te vermijden.

De versterking gaat samen met heldere verwachtingen over het effectief inzetten van de erkende capaciteit. Er wordt verwacht dat de beschikbare plaatsen effectief worden ingevuld, met 95% als norm. Die verwachting moet bijdragen aan meer transparantie over de inzet van beschikbare plaatsen en aan een efficiënte inzet van publieke middelen, zonder voorbij te gaan aan pedagogisch verantwoorde keuzes, tijdelijke niet-beschikbaarheid of situaties waarin een plaats om inhoudelijke redenen niet onmiddellijk kan worden ingevuld.

Afwijkingen worden via monitoring opgevolgd en met de betrokken jeugdhulporganisatie besproken. Waar nodig worden plannen van aanpak uitgewerkt, structurele afwijkingen geven aanleiding tot passende handhaving.

Deze versterking wordt doorgevoerd vanaf 1 september 2027. Jeugdhulpvoorzieningen zullen in het voorjaar van 2027 een aanvraag indienen om hun huidige erkende capaciteit aan te passen aan het nieuwe erkennings- en financieringskader. In een eerste fase vertrekken we maximaal van de bestaande erkenning en huidige werking. Dat betekent dat voorzieningen hun profiel en expertises behouden en geen grote verschuivingen doorvoeren in doelgroep, finaliteit of aantal trajecten. Op termijn maakt regionale zorgstrategische planning het mogelijk om ondersteuningstrajecten gericht te organiseren en aanbod waar nodig anders in te zetten, zodat ze beter aansluiten bij de noden van kinderen, jongeren en gezinnen binnen een werkingsgebied.

4.3. Uitbreiding van de capaciteit op maat binnen de verschillende acties

Naast de structurele investering in een versterkte omkadering door het nieuwe erkennings- en financieringskader zoals hierboven besproken, voorzien we ruim 38 miljoen euro aan uitbreidingsmiddelen om de beschikbare jeugdhulpcapaciteit gericht te vergroten.

Als we deze uitbreidingsmiddelen koppelen aan de realisatie van de acties in de conceptnota van de Vlaamse Regering, het Plan Jeugdhulp, is het duidelijk dat het zwaartepunt van de uitbreiding van de capaciteit ligt bij de acties onder de werf 2: de gezinsgerichte jeugdhulp (acties 2.a. tot en met 2.g.) inclusief het aanbod voor jongvolwassenen.

In wat volgt geven we de verdeling van de middelen over de diverse acties binnen de werven van het Plan Jeugdhulp mee. Een overzicht van de intekendata zal online ter beschikking worden gesteld van de geïnteresseerden.

Gezinsgerichte jeugdhulp (werf 2)

De uitbreiding zet in op verblijfsvormen die zo dicht mogelijk aansluiten bij een gezinsomgeving. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar de verdere uitrol van gezinshuizen, het creëren van meer mogelijkheden voor gezinsverblijf, met specifieke aandacht voor ongeboren en zeer jonge kinderen en de versterking van pleegzorg.

4.3.1. Innovatie en uitbreiding aanbod ongeboren kind

Door de doelgroepverbreding naar het ongeboren kind en de bredere uitrol van Veilig en Omringd in de Buik verwachten we een verdere stijging van het aantal vragen naar trajecten voor gezinnen met ongeboren en zeer jonge kinderen. Vandaag ligt de vraag naar intensieve ondersteuning al hoger dan het beschikbare aanbod. Met deze uitbreiding zetten we een eerste belangrijke stap om bij ernstige verontrusting sneller en nog tijdens de zwangerschap een gepast traject op maat te realiseren en hiermee bijvoorbeeld een ziekenhuisopname te vermijden. Daarbij staan de veiligheid en ontwikkelingsnoden van het kind, de ondersteuning van de ouder-kindrelatie en de samenwerking met partners uit de volwassenenhulp centraal. We zorgen voor een beter regionaal gespreid aanbod en breiden de contextbegeleiding met focus op veiligheidsplanning en gezinsverblijf uit, beide met specifieke expertise in ongeboren en zeer jonge kinderen en pril ouderschap. In functie van de inwerkingtredingsdatum van de noodzakelijke aanpassing aan het decreet integrale jeugdhulp concretiseren we de timing en modaliteiten om uw aanvraag in te dienen en kijken hiervoor in eerste instantie naar organisaties met een aantoonbare expertise met deze jongste doelgroep.

Budget: 4.700.000 euro voor contextbegeleiding, gezinsverblijf en verslavingszorg.

4.3.2. Uitbreiding gezinshuizen

Na een eerste oproep van 2.400.000 euro in 2026 zetten we met een tweede uitbreiding een volgende stap in de versterking van gezinshuizen binnen de jeugdhulp als kleinschalige, stabiele en gezinsgerichte leefomgeving. Gezinshuisouders bieden 24/7 zorg en ondersteuning aan kinderen en jongeren die door ingrijpende gebeurtenissen of complexe problemen tijdelijk of langdurig niet in hun eigen gezin kunnen wonen.

Deze bijkomende middelen maken het mogelijk om het aanbod uit te breiden met 15 gezinshuizen en zo meer kinderen en jongeren toegang te geven tot zorg in een warme, nabije en ondersteunende context.

Budget gezinshuizen: 2.400.000 euro gerealiseerd in 2026 en 3.000.000 euro voor bijkomende uitbreiding.

4.3.3. Uitbreiding en organisatie van mobiele en ambulante ondersteuning

Deze uitbreiding versterkt de capaciteit om kinderen, jongeren en gezinnen tijdig, nabij en flexibel te ondersteunen binnen één samenhangend traject. Hierbij focussen we op de verschillende componenten die zich onder het mobiel ambulant aanbod situeren.

De inbedding in de netwerken laagdrempelige jeugdhulp zorgt ervoor dat de trajecten vraaggestuurd en geïntegreerd worden uitgerold.

Tegelijk breiden we contextgerichte ondersteuning binnen meer intensieve en gespecialiseerde trajecten uit. Dit doen we zowel voor zuiver mobiele trajecten, als voor contextgericht werken bij verblijf gericht op continuïteit en dit ook in een intersectorale context (bijvoorbeeld tijdens een verblijf in de gespecialiseerde geestelijke gezondheid, de gemeenschapsinstelling, zorg en ondersteuning voor kinderen en jongeren met een handicap, ...)

Er wordt een duidelijk kader ontwikkeld om een sterkere en doelmatiger inzet van ondersteunende begeleiding te voorzien, en hier ook in uit te breiden. Dit maakt mogelijk dat kinderen en jongeren zowel in laagdrempelige als meer gespecialiseerde trajecten sneller en gericht gebruik kunnen maken van een ondersteunend aanbod dat inzet op activering, re-integratie en deblokkering van trajecten

Budget: 5.500.000 euro

4.3.4. Netwerken laagdrempelige jeugdhulp

We trekken de middelen die vandaag worden ingezet binnen de samenwerkingsverbanden 1 Gezin, 1 Plan op met een bijkomend budget van 5.000.000 euro. Het totale beschikbare budget wordt ingezet voor de uitvoering van de opdrachten van de netwerken laagdrempelige jeugdhulp. De netwerken dragen bij aan het vormgeven en opstarten van ondersteuningstrajecten op maat, onder meer via een versterkte oriëntatiewerking, de interdisciplinaire teamwerking 1 Gezin, 1 Plan, snelle en flexibele hulp complementair aan crisisbegeleiding en ondersteuning voor kinderen en jongeren in onderwijsinternaten en hun gezin.

De oriëntatiewerking ondersteunt een brede vraagverheldering, oriënteert kinderen, jongeren en gezinnen naar een passend traject en neemt, voor het door Opgroeien erkende rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpaanbod, een belangrijke rol op in de centrale instroom en monitoring van de beschikbare capaciteit.

Daarnaast faciliteren de netwerken de afstemming van het aanwezige rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpaanbod binnen het netwerk, met het oog op een samenhangend, complementair en vraaggericht ondersteuningsaanbod. Ten slotte organiseren zij samenwerking, wederzijdse expertise-uitwisseling en gezamenlijke deskundigheidsbevordering tussen de betrokken actoren, met bijzondere aandacht voor de verschillende levensdomeinen, waaronder onderwijs en leerrecht.

Budget uitbreiding netwerken laagdrempelige jeugdhulp: 5.000.000 euro.

4.3.5. Jongvolwassenen

We versterken en schalen geïntegreerde begeleidingstrajecten voor jongvolwassenen op, met aandacht voor wonen, inkomen, dagbesteding, sociaal netwerk en verdere ondersteuning. Via een nauwe samenwerking met Wonen in Vlaanderen blijven we streven naar een jaarlijks contingent aan woonsttoewijzingen voor jongvolwassenen die de residentiële jeugdhulp verlaten.

De bestaande ondersteuningsvormen ontwikkelen we tot één geïntegreerd trajectkader, waarin begeleiding flexibel kan worden afgestemd op de noden van de jongere. Dat kader biedt ruimte voor zowel kortdurende en minder intensieve ondersteuning als voor intensieve, outreachende en intersectorale begeleiding van jongvolwassenen in complexe en precaire situaties. Om het geïntegreerde karakter van deze trajecten verder te versterken, zetten we tijdelijk ESF-projectmiddelen in. Deze middelen ondersteunen de uitbouw van samenwerkingen met partners op verschillende levensdomeinen, waaronder wonen, inkomen, onderwijs, opleiding, werk en welzijn. De projectmatige versterking staat daarbij in functie van een duurzame verankering van deze samenwerking binnen het geïntegreerde trajectkader.

Budget: Jongvolwassenen 5.000.000 euro.

Trajecten op maat bij complexe ondersteuningsnoden (acties werf 5)

Bij complexe ondersteuningsnoden bundelen alle betrokken partners hun verantwoordelijkheid en expertise om geïntegreerde trajecten op maat te realiseren en de ondersteuning flexibel op en af te schalen. Het is van groot belang voor jongeren met complexe ondersteuningsnoden dat we zeer duidelijk afstemmen naar een samenhangend geheel voor deze jongeren.

4.3.6. Outreach

Het hulpprogramma-outreach vertrekt vanuit een intensieve samenwerking met de netwerken Geestelijke Gezondheidszorg Kinderen en Jongeren (GGKJ) om tegemoet te komen aan het gegeven dat minstens één op de drie jongeren die begeleid wordt binnen de jeugdhulp of binnen de gemeenschapsinstellingen te kampen heeft met psychische kwetsbaarheden. Het hulpprogramma-outreach maakt het mogelijk om intensieve gezamenlijke hulpverleningstrajecten te realiseren ten behoeve van kinderen en jongeren in de gemeenschapsinstellingen en in de residentiële jeugdhulp. Er wordt afgestapt van de projectmatige financiering en toegewerkt naar een structureel regelgevend en subsidiërend kader voor het hulpprogramma-outreach vanaf 1 januari 2027. Conform het Vlaams Regeerakkoord voorzien we bovenop de bestaande financiering een bijkomende investering van 1.500.000 euro voor de samenwerking met de federale geestelijke gezondheidszorg.

Budget: 1.500.000 euro

4.3.7. Transitie Time-Out

Time-outs zijn een volwaardige en doelgerichte interventie binnen een lopend jeugdhulptraject. Time-out is onlosmakelijk verbonden met trajectgericht werk en het waarborgen van continuïteit. De investeringen in de jeugdhulp sluiten aan op de heroriëntering van het time-outaanbod van de gemeenschapsinstellingen naar de jeugdhulp. Dit zorgt voor uitdagingen om de inhoud en kwaliteit van dat uitdovende aanbod te continueren in andere settings en omstandigheden, maar biedt tegelijk de kans om het time-outaanbod verder te ontwikkelen

op een manier die de rechten, participatie en ontwikkelingskansen van jongeren versterkt en hun traject in een verontrustende situatie ondersteunt. Tegen januari 2027 willen we een vernieuwd, geïntegreerd en gedifferentieerd time-outaanbod binnen de jeugdhulp realiseren. We zetten hiervoor in op drie actieniveaus, die als even waardevol en noodzakelijk worden gezien om sterke trajecten voor kinderen en jongeren uit te zetten. De eerste twee niveaus worden gerealiseerd vanuit de versterking van jeugdhulp; het derde niveau komt tot stand via het uitbreidingsbeleid.

1. Het versterken van jeugdhulpvoorzieningen, met specifieke aandacht voor het residentieel aanbod, om leefgroepen sterker te maken en zo onnodige time-outs te voorkomen.
2. Het versterken van een innovatief en open alternatief aanbod van time-outs.
3. Het creëren van plaatsen binnen time-outunits binnen de Jeugdhulp.

Dit derde spoor ontwikkelt een herstelgericht time-outaanbod voor jongeren van 12 tot 18 jaar. Er worden hiervoor een beperkt aantal plaatsen gecreëerd die een gedifferentieerd, individueel aanbod van vrijheidsbeperking kunnen bieden. Dit gebeurt vanaf 1 januari 2027 door ombouw van bestaand aanbod Veilig Verblijf.

De toeleiding naar dit aanbod zal gebeuren vanuit de centrale regie binnen de afdeling Jeugdzorg en Bescherming.

Budget: 500.000 euro in functie van ombouw en versterking

Uitbreidingen die al geïnitieerd zijn of al lopend

Een deel van de voorziene uitbreidingsmiddelen schoven we in 2025 en 2026 al naar voren. We kenden de eerste uitbreidingen al toe na een oproep, terwijl andere middelen rechtstreeks aan organisaties (bijvoorbeeld de Vertrouwenscentra Kindermishandeling, de Centra voor Ontwikkelingsstoornissen) gaan om de bestaande capaciteit snel uit te breiden of tijdelijke of projectmatig gefinancierde opdrachten structureel te verankeren en zo eerder opgestarte initiatieven te bestendigen. Zo versterkten we gezinshuizen al in 2026 (zie hierboven). Onderstaand geven we een overzicht van de uitbreidingen die in de loop van 2025 of 2026 al geïnitieerd en ondertussen in uitvoering zijn. Belangrijk te vermelden is dat deze initiatieven allen gelinkt zijn aan het realiseren van acties in de conceptnota van de Vlaamse Regering.

4.3.8. Vertrouwenscentra Kindermishandeling (actie 3. e.)

We voorzien in de uitbreiding van de werking van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling. Deze recurrente middelen bouwen voort op de tijdelijke projectmiddelen die we half 2026 al toekenden en laten toe om de beoogde versterking duurzaam te verankeren. Bij de verdeling van de middelen over de verschillende vertrouwenscentra wordt rekening gehouden met het aantal minderjarigen in het werkingsgebied en met het aandeel kansarmoede.

Budget: 3.000.000 euro.

4.3.9. Crisishulpverlening (actie 4.a. versterken crisis)

Het crisis- en investeringsplan van de vorige minister lanceerde verschillende initiatieven om het crisisnetwerk te versterken. Deze initiatieven worden na grondige evaluatie recurrent gemaakt. Het gaat dan om de crisisbegeleidingen van de CAW, de opgestarte crisisgezinshuizen in Brussel-Halle-Vilvoorde, etc. Deze initiatieven zetten allen sterk op de begeleidingscomponent in het crisiswerk en sluiten daarmee ook aan bij de decretale wijziging die de minister laat doorvoeren om het crisisnetwerk terug te oriënteren naar zijn basisopdracht.

Budget: 3.300.000 euro.

4.3.10. Delictgerichte contextbegeleiding (actie 6.a. instroom-doorstroom jeugddelinquentie)

We bestendigen de investering in de delictgerichte contextbegeleiding die op 7 november 2025 werd goedgekeurd. Daarbij realiseren we een vereenvoudiging zoals voorzien in de aanpassing van het erkennings- en financieringskader (zie hierboven). We stappen af van de begrippen “delictgerichte contextbegeleiding na kortverblijf” en “reguliere delictgerichte contextbegeleiding” en bundelen deze onder de noemer intensieve contextbegeleiding. De intensieve contextbegeleiding kan zich specifiek richten tot de doelgroep van jongeren die een jeugddelict plegen en dit conform het Jeugddelinquentiedecreet. Binnen deze intensieve contextbegeleiding gebruikt de voorziening wetenschappelijk onderbouwde methodieken die de criminogene noden van de minderjarige centraal stellen die responsief en contextgericht zijn. Vanuit Welzijn vinden we het van belang om binnen de gedeelde bevoegdheid inzake het jeugddelinquentiedecreet blijvend te investeren in mogelijkheden om heldere, snelle en constructieve reacties te geven op jongeren die een delict plegen. Een intensieve contextbegeleiding kan voorkomen dat jongeren in een gemeenschapsinstelling moeten worden geplaatst en kan ook ingezet worden als uitstroommodaliteit vanuit een gemeenschapsinstelling.

Budget: 1.875.000 euro.

4.3.11. Centra voor Ontwikkelingsstoornissen (COS) (actie 1.c.)

De vier COS in Vlaanderen en Brussel werden half 2026 al versterkt om het aantal onderzoeken dat ze kunnen voeren te verhogen met 1.272 bijkomende onderzoeken voor kinderen, jongeren en gezinnen, hiermee stijgt de capaciteit van de huidige 4 Centra met meer dan 20%. Hiermee realiseren we de uitbreiding van het aanbod (actie 1.c.).

Budget: 1.500.000 euro.

Tot slot en voor de volledigheid geven we nog de investeringen in functie van de verankering van een beperkt aantal waardevolle innovatieve projecten voor 890.000 euro mee.

5. HOE DOE JE EEN AANVRAAG EN HOE VERLOOPT DE TOEWIJZING VAN DE OPDRACHT?

Een overzichtstabel voor de diverse onderdelen of acties van deze meerjarenoproep met inbegrip van de momenten waarop u effectief uw kandidatuur kan stellen zal tijdig worden gecommuniceerd.

De stappen die Opgroeien zet bij de behandeling van de aanvragen vindt u al terug in het beslissingskader dat eveneens als bijlage gaat. Op basis van deze informatie, de infomomenten die georganiseerd worden, is het natuurlijk mogelijk om uw aanvraag al op voorhand voor te bereiden.

6. MEER WETEN?

Linken naar info via website Opgroeien Plan Jeugdhulp

7. VRAGEN?

Met vragen over deze oproep kunt u terecht bij voorzieningenbeleid@opgroeien.be

Bijlage: beslissingskader

